פח א טוש"ע א"ח סי פמ ב מיי׳ פ״ח מהלכות י"ט הלכה יג טוש"ע ום סי׳ תקת סעיף ו:

ב ד מיי׳ שם טור ש״ע שם סעיף ח: שם סעיף ח: צא ה מיי שם הלכה טו טוש"ע שם סי׳ תהלו

רבינו חננאל (המשך) ל) זהו אומז וכל מי שאינו מזויג אינו אומן. אמר ר' סימון הדיוט תופר כיסים כיסים. מסרגין את המיטות, ר' יוסי אומר ממתחין. ר' חייא בר אבא ור׳ אמי פליגי. תרוייהו משום דחזקיה ור' יוחנן אמרו, חד אמר מסרגין . כגוז אריגה ערב ושתי. וחד אמר מסרגין שתי בלא ערב, ממתחין שאם היה רפוי ממתחו. מתני׳ ר׳ חלפתא בן שאול, ושוין, . פי' תנא קמא ור' יוסי. לכתחלה. ומתמה רב נחמן . בר יצחק מי איכא מאז ערב, והתנן ר' מאיר אומר משיסרוג בה המטה לעשות בית בלא שתי וערב. אלא כולי עלמא בממתחין. ולא איפשיט לן בהדיא האי מיתוח מה הוא, אי שתי בלא ערב אי אם היה רפוי ממתחו. אפשר למימליא במני, אפשר למלאות רפיון חבלי המטה בכסתות הרבה. [מתני'] מעמידין יהודה אומר אין מכבשין הריחים את הריחים במועד כתחלה. מאי מכבשין, רב יהודה אמר מנקר ריחיא, פי׳ כיון שיעמדו הריחים מלטחון מנקרים בהן מנקרינ קטנים קטנים חידודים כדי כמהרד חידודים כדי לטחון במהרה. רב יחיאל אמר בית עינא. ומקשינן עליה דרב יחיאל, ומפרק כגון דנקרה ובעי לארווחי ביה טפי. רב הונא שמע לההוא גברא דהוה מנקר ריחיא בחולו של מועד, אמר, מאן האי דמחיל יום טוב ליתחיל גופיה. ורב הונא סבר לה כיש אומרים דאמי אין מכבשין כל עיקר. דרש רב חמא נוקרין ריחים בחולו של מועד, משום רבינו אמרו אפי׳ סוס שרוכב עליו וחמור שרוכב

א) לפנינו בירושלמי איתא כל שהוא מזווג את האמריות זהו הדיוט ופשוט דטס"ה ול"ל כני רבינו ז"ל.

למה יתירו אפילו על ידי שינוי מיהו לא איירי בדבר האבד דהיכא דאיכא דבר האבד קיימא לן כר' יוסי דאין מלריך שינוי כמלא אורך המחט ואח"כ מושכה מן הבגד ונמלאו מפירות הרבה בדבר האבד והיכא דבגדיו או מנעליו מקורעין ואם יניח אותן

עד לאחר מועד יתקלקלו ראיתי רבותי שאין מקילין כלל להחיר אפילו על ידי נכרי כדחמרינן לקמן (דף יב.) כל שאינו עושה אינו אומר לנכרי ועושה ושמא לא היו חושבים אותו דבר האבד או שמא אין כל דבר האבד מותר בלא שינוי דבפ׳ מקום שנהגו (פסחים דף נה:) משמע דוקא עולי רגלים מתקנין מנעלים במועד ^{ד)}: במסרגין כולי עלמא לא פליגי דשתי וערב. מימה

היאך מותר לעשות מלאכה כי האי בלח שינוי: ממתוחי נמי לא. בלאו הכי נמי נראה דמלי לאקשויי היכי קאמר ר' יוסי שאם היה רפוי ממתחו אבל לא מסרגין שתי וערב הא אפילו בשתי בלא ערב אסור: ביון דאפשר למלויי במאני.משמע דאין מותר אלא לצורך המועד:

ה״גרבי יחודה אומר אין מכבשין את הריחים בתחילה.

ובחדשה קאמר דהא בגמרא מתיר ישנה ואין נראה לומר דבגמ' דמתיר ישנה משום ר' אליעזר קאמר והא משמיה דידיה כי למה נדחוק לעשות מחלוקת חנם ועוד דלכתחילה משמע חדשה ואם תאמר כבוש מאן דכר שמיה י"ל תנא קמא אמר מעמידין ובחדשה קאמר ומשמע אפילו כבוש ור' יהודה אוסר בכבוש ואית דגרים ר' יהודה אומר מכבשין את הריחים ולא גרם לכתחילה והיא היא אבל עתה קשיא יותר כבוש מאן דכר שמיה תנא קמא נמי שרי יש לומר דת"ק שרי העמדה בעלמה שחין זה בנין גמור (ד) וה״ה דאסר כבוש בין . בחדשה בין בישנה ור' יהודה שרי כבוש בישנה וגירסא ראשונה נראה לרבי ומעמידין נראה דוקא העמדה דתנור אין זה בנין בתחילה אלא הוא עשוי כבר אבל אינו מחובר בקרקע ולריך לחברו ולטפלו בארץ כדמפרש בפרק כל הכלים (שבת דף קכה.) אי נמי כי ההוא דפ' המביא כדי יין (בילה לד.) גבי תנור דבי"ט אין סכין אותו ואין טשין אותו במטלית וכו׳ הכא במועד שרי ולקמן בשמעתין נמי קאמר ושוין שאין גודלים תנור בתחילה ובירושלמי תני ר' חלפתא ובלבד שלא יגלחנו בתחילה ופירש בתוספ׳ דלא ידע מאי גילוח ול״נ דגרסינן שלא יגדלנו: מדם שרוכב עליו. פי׳ בתוספת לנורך המועד משמע שאסור לרכוב :בחנס

סופר כדרכו. בחולו של מועד: היכי דמי הדיוט. שאינו אומן ההדרוט תופר כדרכו. נראה דוקא לצורך המועד אבל בחנם שתופר כדרכו: מלא מחט בבת אחת. שאינו יכול ללקוט נימי התפירה של חלוק כדי לתפור כשהוא תופר תוחב תחיבות הרבה

במשיכה אחת והיודע לעשות כן אומן הוא: שאינו יכול לכוין אימרא בחפת חלוקו. שאינו יודע לתחוב אותו בגד עב שעושין ממנו אימרא בחפת חלוקו אלא שבמקום אחד מקלרו ובמקום אחד מרחיבו: האומן. החייט מכליב: מפסיע. שחינו חופר ביושר אלא מפזר התפירה ולהכי קרי מכליב שדומין תחובי המחט לשיני הכלב רחוקות זו מזו כשיני הכלב: כלבסא. שאינו תופר כדרכו (כ) תוחב זה בסמוך זה אלא שתוחב המחט פעם אחת למעלה ופעם אחת למטה ולהכי קרי ליה כלבתא דהכי קיימי שיני הכלב שן אחד גבוה מחבירו: מסרגין שתי וערב. שחורגין מטה של חבלים בשתי וערב: שתי כלה ערב. שמותח השתי ואינו אורג בה הערב: שחם היה רפוי. זה שנחרג ימים רבים והיו החבלים רפויין ותלוין למטה שאינן מתוחין ממתחן: ושוין. רבי מאיר ור' יוסי: שאין מפשילין הבלים לכתחלה. שחין גודלים חבלים לכתחלה: המטה. לעולם אינה מקבלת טומאה עד שיסרג בה ג' בתי נירין שהשתי כבר מתוח ואורג בה שלשה בתי נירין דערב. אלמא דמסרגין קרי שתי 'אומרים וערב: היינו דאחו יש לאפלוגי. דאפילו שתי בלא ערב לא מלי: ממתה נמי לא. בתמיה. אתו יש אומרים למיסר נמי מתוחי ואמאי הא לא קעביד מלאכה ואי לא עביד הכי לא מלי למיזגא עלה: אין. ודאי אתו יש אומרים למיסר נמי מתוחי משום דהואיל ואפשר למלייה למטה במאני עד לעיל והדר מלי למירמא עלייהו כרים וכסתות למיזגא עלייהו: לא טרחינן. דהוי טורח דלא לריך: בותבי' מעמידין סנור וכירים. שעושין אותם לכתחלה כדאמרינן לקמן. תנור תוכו חלול מקום שפיתת (ג) שתי קדירות כירה מקום שפיתת קדירה אחת: מכבשין. א] בגמ' מפרש: גמ' מנקר ריחית. שכשהיא ישנה וחלקה ואין החטין יכולין לפרך מנקרין אותה חותכין אותה כדי שלא יהא שוה כדי שיפרכו החטין תחתיה: בת עינת. נקב שעושין באמלע הריחים שהתבואה נופלת לתוכה: היינו דמשכחת לה בישנה. לפי שהישנה לריכה לכך שכבר היא חלקה לפי שתדיר היא טוחנת: אלא למאן דאמר. דמכבשין היינו בת עינא ישנה בת עינא למה והלא כבר אית לה בת עינא שכבר היא ישנה מלטחוו ואי לא הוי לה בת עינא לא מלי למיטחן: כגון דבעי לארווחי. האי בת עינא טפי וכי האי גוונא משכחת לה בישנה: מנקר ריחיא. בישנה: איחחיל גופיה.

ל) כלים פט"ז מ"א, ב) [עירובין קד.], ג) [ל"ל מותר], ד) ווע"ש בפסחים תום׳ ד״ה עולי רגליםן,

הגהות הב"ח

(h) גמ' נוקרין ריחים נמועד משום רבינו אמרו 'אפילו) תו"מ ונ"ב בס"א ל"ג ליה. עוד נ"ב ונראה פ׳ לולב הגזול דף לג ע״ח אפרש"י רבינו רבי שם הארכתי על זה: (ב) רש"י ד"ה כלבתא כו' כדרכו לתחוב זה: (ג) ד"ה שפיתת שתי קדירות. נ״ב שחין זה כנין גמור אבל בניז בתחילה אסור

גליון הש"ם מתני' מעמידין תנור וכירים וריחים כל"ל:

הגהות מהר"ב רנשבורג

רש"י [סוף] ד"ה (מפרש (מכבשיו בגמ' (מטפטין בגמי מפוט) [מעמידין]. נ"ב עי' נדה כו ע"ב בתוס' ד"ה בפלוגתא :וכו' ועיין ודו"ק

→®(< רבינו חננאל

דכולהו אע״פ שמצירות עכשיו שמחות לאחר זמן. שהגיעו לפירקז ולא הגיעו. עניות מלכים בשמז המור והוא טטכת. איכא דאמרי שמן י וית שלא הביא שליש. תניא אפיקינון שמן זית שלא הביא שליש סכין אותו שמשיר את השיער ומעדז את הבשר. ההדיוט ישראל מפורש לפיכך כתבנו והנחנו זה. דבי ר׳ אחת. ר' יוחנז א' כדרכו אפי׳ אחת אחת, מכליב מפסע, כלומר הדילוג. מתני׳ מסייע לר׳ יוחנן, הות מסיע לי יוונן, הרצענים מכלבין במועד, אין תימר חדא חדא היינו היא יי אומנותן, אלא מפסע. בר' חנינא אומר המזויג את האמריות

ההדיום תופר כדרכו: היכי דמי הדיום אמרי דבי רבי ינאי כל שאינו יכול להוציא מלא מחם בבת אחת רבי יוסי בר חנינא אמר כל שאינו יכול לכוין אימרא בחפת חלוקו: והאומן מכליב: מאי מכליב רבי יוחגן אמר מפסיע רבה בר שמואל אמר שיני כלבתא: מסרגין את המטות: מאי מסרגין ומאי ממתח"ן כי אתא רב דימי אמר פליגי בה ר' חייא בר אבא ור' אסי ותרוייהו משמיה דחזקיה ור' יוחנן חד אמר מסרגין שתי וערב וממתחין שתי בלא ערב וחד אמר מסרגין שתי בלא ערב וממתחין שאם היה רפוי ממתחו איני והא תני רב תחליפא בר שאול ושוין שאין מפשילין חבלים לכתחלה בשלמא למאן דאמר מסרגין שתי וערב וממתחין שתי בלא ערב היינו דקתני רב תחליפא בר שאול א ושוין שאין מפשילין חבלים לכתחלה אלא למאן דאמר מסרגין שתי בלא ערב ממתחין שאם היה רפוי היה ממתחו השתא שתי וערב אמרת לא חבלים לכתחלה מיבעיא קשיא א"ל רב נחמן בר יצחק לרבי חייא בר אבין מי איכא למאן דאמר מסרגין שתי בלא ערב והתגן 6 רבי מאיר אומר הממה משיסרוג בה שלשה בתים אלא כי אתא רבין אמר במסרגין כולי עלמא לא פליגי דשתי וערב אלא כי פליגי בממתחין מר סבר ממתחין שתי בלא ערב ומר סבר שאם היה רפוי ממתחו מיתיבי מסרגין את הממה ואין צריך לומר שממתחין דברי ר' מאיר ר' יוםי אומר ממתחין אבל לא מסרגין וי"א אין ממתחין כל עיקר בשלמא למאן דאמר ממתחין שתי בלא ערב היינו דאתו יש אומרים לאיפלוגי אלא למאן דאמר שאם היה רפוי ממתחו ליש אומרים ממתחו נמי לא אין כיון דאפשר לממלייה במאני לא מרחינן: בותני י מעמידין תנור וכירים י וריחים במועד ר' יהודה אומר אין מכבשין את הריחים בתחילה: גבו' מאי מכבשין רב יהודה אמר מנקר ריחיא רב יחיאל אמר בת עינא מיתיבי מעמידין תנור וכירים במועד ובלבד שלא יגמור מלאכתן דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים אף יגמור רבי יהודה אומר משמו מעמידין את החדשה ומכבשין את הישנה ויש אומרים אין מכבשין כל עיקר בשלמא למאן דאמר מכבשין מנקר ריחיא היינו דמשכחת לה בישנה אלא למאן דאמר בת עינא ישנה בת עינא למה לה כגון דקא בעי לארווחי מפי פורתא רב

הונא שמעיה לההוא גברא דקא, מנקר ריחיא בחולא דמועדא אמר מאן האי ס איתחיל גופיה דקא מחיל חולא דמועדא סבר לה כיש אומרים דרש רב חמא ד נוקרין ריחים במועד משום 🧑 רבי מאיר אמר אפילו סום שרוכב עליו וחמור שרוכב עליו בּגּ (ומותר) לימול צפרנים בחולו של מועד

יתחלל גופו: **מוסר ליטול.** להן לפרנים כדרך העושין עכשיו לסוסים שלנו דאי לא עביד ליה הכי הוה ליה לערא ולא מלי אזיל: